

Instrument de observare și apreciere a nivelului de dezvoltare a comunicării și premiselor citit-scrisului

Cunoașterea nivelului de dezvoltare a copilului pe diferite aspecte din domeniul limbajului este foarte importantă pentru debutul școlar al acestuia.

Fișa pentru aprecierea progresului individual poate fi completată cu observațiile și indicatorii rezultați din aplicarea itemilor din instrumentul detaliat în continuare.

Răspunsurilor se corelează și cu alte observații și lucrări ale copilului pentru a aprecia din mai multe perspective nivelul de dezvoltare și pentru a personaliza activitățile de învățare.

Itemii sunt selectați din MELQO (Measuring Early Learning and Quality Outcomes), o inițiativă globală care analizează stadiile de dezvoltare și învățare ale copiilor la începerea școlii și calitatea mediului de învățare în perioada preșcolară și sunt corelați și cu RFÎDTC. Instrumentul este recomandat copiilor de peste 5 ani.

Pachetul conține:

Instrucțiuni (1 pagină)

Fișe evaluator & anex[(3+1 pagini)

Instrucțiuni

Înainte de activitate:

1. Asigurați-vă că aveți toate materiale necesare - setul tipărit, două creioane și o coală albă.
2. Pregătiți un loc care facilitează succesul copilului (liniște, lumină, fără distractori).
3. Prezentați-vă copilului (dacă acesta nu vă cunoaște).
4. Obțineți acordul copilului:

„Bună! Îți propun câteva jocuri, prin care aflăm cum învață copiii, ca tine. O să îți pun câteva întrebări despre povești și imaginile din cărți. Unele activități sunt ușoare, altele o să îți se pară mai grele. Nu-ți face griji. E important să încerci. Dacă vrei, putem lua și o pauză. Doar să îmi zici. Dacă decizi să te oprești sau să sari o activitate, e ok. Ai înțeles? Ai întrebări? Ești pregătit(ă) să începem?”

În timpul activității:

1. Așezați copilul într-un loc în care poate vedea clar materialele prezentate, iar evaluatorul poate vedea ce răspunsuri indică copilul: față în față sau pe diagonală. Copilul nu trebuie să aibă acces la fișa evaluatorului.
2. Administrați toți itemii în ordinea și conform instrucțiunilor din fișă.
3. Înregistrați răspunsurile copilului exact așa cum este explicat în fișă.
4. Nu oferiți copilului informații suplimentare, indicii sau feed-back.
5. Vorbiți clar, rar și cu o voce neutră.
6. Reluați întrebarea o dată, dacă e necesar.
7. Faceți pauză, dacă e necesar.
8. Exersați sarcina, dacă e menționată această etapă pregătitoare în fișa evaluatorului.
9. Opriti activitatea când depășiți limita de timp.
10. Este permisă autocorectarea.
11. Utilizați toate materialele conform instrucțiunilor.

Înainte de evaluare: 1. Asigurați-vă că aveți materialele necesare la îndemână; 2. Pregătiți un loc care facilitează succesul copilului (liniște, lumină, fără distractori); 3. Prezentați-vă copilului (dacă acesta nu vă cunoaște); 4. Obțineți acordul copilului:

Bună! Îți propun câteva jocuri, prin care aflăm cum învață copiii, ca tine. O să îți pun câteva întrebări despre povești și imaginile din cărți. Unele activități sunt ușoare, altele o să ți se pară mai grele. Nu-ți face griji. E important să încerci. Dacă vrei, putem lua și o pauză. Doar să îmi zici. Dacă decizi să te oprești sau să sari o activitate, e ok. Ai înțeles? Ai întrebări? Ești pregătit(ă) să începem?

Item #1 Interes pentru literație

Materiale necesare: **Anexă cu fețe** (veselă, neutră și tristă)

INSTRUCȚIUNI	<p><i>Acum îți voi pune câteva întrebări despre cum te simți în legătură cu unele lucruri. Nu există răspunsuri corecte sau greșite.</i></p> <p>Poziționați Anexa cu fețe în dreptul copilului.</p> <p><i>Uită-te la aceste fețe (indicăți fețele). Dacă te întreb despre ceva și îți place, arată fața veselă (arătați-i fața veselă), dacă te simți bine, arată fața asta (arătați-i fața neutră), dacă nu îți place, arată fața tristă (arătați-i fața tristă). Înțelegeți?</i></p>	<p>Față veselă (2) Față neutră (1) Față tristă (0) Copilul spune nu știu/nu răspunde deloc (99)</p>
1a	Cum te simți când privești imaginile dintr-o carte?	
1b	Cum te simți când cineva îți citește o carte?	
1c	Cum te simți când cineva îți pune întrebări despre ce s-a întâmplat într-o carte?	
1d	Cum te simți când asculți o poveste citită dintr-o carte sau spusă din memorie?	
1e	Ce simți despre cărțile tale de la grădiniță?	
1f	Cum te simți când spui o poveste?	
1g	Ce simți despre a învăța să citești?	
1h	Ce simți despre a învăța literele?	
1i	Cum te simți când mergi la grădiniță?	
1j	Cum te simți când desenezi?	
1k	Ce simți despre a învăța să scrii?	

Item #2 Vocabular expresiv

Materiale necesare: **Nu e cazul**

INSTRUCȚIUNI	<p>În cazul în care copilul se oprește înainte de a numi 10 cuvinte, îl puteți impulsiona doar o singură dată, spunând: <i>Ce altceva de mâncare / ce alte animale ai putea numi?</i> În cazul în care copilul spune un tip de mâncare ca de ex. fructe, întrebați-l o singură dată: <i>Ce fructe? Le poți spune numele?</i></p>	<p>Numărul articolelor menționate, maxim 10 Copilul spune nu știu/nu răspunde deloc (99)</p>
2a	Numește cât mai multe lucruri pe care le poți mânca.	
Scrieți răspunsurile (opriți-vă la 10):		
2b	Numește cât mai multe animale pe care le cunoști.	
Scrieți răspunsurile (opriți-vă la 10):		

Item #3 Distingerea sunetului inițial			
Materiale necesare: nu e cazul			
INSTRUCȚIUNI	<p>Dacă este necesar, repetați lista de cuvinte o singură dată pentru fiecare întrebare. În cazul în care copilul nu răspunde după 5 secunde, marcați cu 99 și treceți la următoarea întrebare.</p> <p>Exercițiu pregător: <i>Hai să jucăm un alt joc. Acesta este un joc de ascultare. „Ca!” începe cu /c/ (Pronunțați sunetul, nu numele literei). Care cuvânt începe cu /c/: casă, pâine sau apă? În cazul în care copilul răspunde incorect, spuneți-i „casă” începe cu /c/. Ești pregătit(ă) să continuăm jocul?</i></p>	Răspuns corect	Corect (1) Incorect (0) Copilul spune nu știu/nu răspunde deloc (99)
3a	„Soare” începe cu /s/. Care cuvânt începe cu /s/: mașină, sac sau rață?	sac	
3b	„Apă” începe cu /a/. Care cuvânt începe cu /a/: casă, mere sau animal?	animal	
3c	„Lup” începe cu /l/. Care cuvânt începe cu /l/: lună, câine sau vară?	lună	

Item #4 Înțelegerea poveștii ascultate			
Materiale necesare: nu e cazul			
INSTRUCȚIUNI	<p>Fiecare întrebare poate fi repetată o singură dată dacă este nevoie.</p> <p><i>Acum am să îți spun o poveste interesantă. După ce-ți spun povestea, îți voi pune câteva întrebări. Ascultă cu atenție, bine?</i></p> <p><i>Această poveste se numește Șoarecele și pisica.</i></p> <p><i>„A fost odată o pisică grasă. Ea purta mereu o pălărie roșie. Odată, când dormea, un șoarece mic a venit pe furis și a furat pălăria. Pisica s-a trezit și văzând că pălăria a dispărut, s-a supărat foarte tare și a început să alerge șoarecele. După un timp, șoarecele a fost prins sub o masă și nu a mai găsit nicio modalitate de a scăpa. Așa că șoarecele a strigat către pisică: „Te rog, pisică, nu mă mânca. Dacă îmi cruți viața, îți voi înapoia pălăria.” După ce și-a recuperat pălăria, pisica a spus: „Să nu te mai atingi niciodată de pălăria mea” și s-a întors să se culce, într-o dispoziție fericită.”</i></p> <p><i>Acum îți voi pune câteva întrebări despre poveste. Puneți fiecare întrebare rar și clar.</i></p>	Răspuns corect	Corect (1) Incorect (0) Copilul spune nu știu/nu răspunde deloc (99)
4a	Cine a furat pălăria pisicii?	Șoarecele	
4b	Ce culoare avea pălăria?	Roșu	
4c	De ce urmărea pisica șoarecele?	Pentru că-i luase/furase pălăria.	
4d	Unde l-a prins pisica pe șoarece?	Sub masă	
4e	De ce a decis pisica să nu îl mănânce pe șoarece?	Pentru că i-a înapoiat pălăria.	

Item #5 Scrierea prenumelui		
Materiale necesare: O coală de hârtie și un creion.		
INSTRUCȚIUNI	<p>Așezați foaia și creionul în fața copilului. Spuneți: <i>Acum vom scrie. Scrie-ți numele aici cât poți tu de bine.</i></p> <p>Vă opriți în cazul în care copilul nu scrie timp de un minut după ce i-ați dat instrucțiunile sau dacă durează mai mult de două minute. Spuneți: <i>Vom trece acum la următorul joc.</i></p>	<p>Corect (1)</p> <p>Incorect (0)</p> <p>Copilul spune nu știu/nu răspunde deloc (99)</p>
5a	Copilul își scrie prenumele corect - toate literele numelui sunt orientate corect și în ordinea corectă, orice tip de litere (de tipar, de mână).	
5b	<p>Dacă este incorect, alegeți una dintre descrierile de mai jos:</p> <p>Măzgăleli, fără semne recognoscibile (1)</p> <p>Semne asemănătoare literelor, ca de ex. cercuri, bastonașe etc. (2)</p> <p>Litere inventate, ca de ex. E cu patru liniuțe (3)</p> <p>Litere din nume, dar numele nu este corect - litere în altă ordine sau alte greșeli, ca de ex. litere în oglindă (4)</p>	
	Dacă este cazul, marcați cu o bifă că ați oprit după un minut (1').	
	Dacă este cazul, marcați cu o bifă că ați oprit după două minute (2').	

